

3.10.2024

**STM:N TOIMIALAN LUPA-, OHJAUS- JA VALVONTATEHTÄVIEN
UUDELLEENJÄRJESTELYMAHDOLLISUUKSIA SELVITTÄVÄ TYÖRYHMÄ
(VALVONTATEHTÄVIEN VIRASTORAKENNESELVITYS)****KOKOUSMUISTIO, TYÖRYHMÄN 2. KOKOUS****Aika** Maanantai 7.12.2020 klo 11.30-13
Paikka Skype**Osallistujat**

Ahonen Ulla, AVI (POL)	(x)
Arvonen Anne (varajäsen), STM	(x)
Henriksson Markus, Valvira	(x)
Huhta Jaana, STM	(x)
Huttunen Maria, STM	(-)
Kallioluoma Jouni, AVI (työsuojelu)	(x)
Keinänen Jari, STM	(x)
Kekki Marjo (siht.), STM	(x)
Koskela Satu (pj.), STM	(x)
Leinonen Sanna, STM	(x)
Nupponen Tarja (varajäsen), STM	(x)
Nykopp Mia, THL	(x) poistui 11:58
Pelkonen Eija, Fimea	(x)
Perttula Liisa, STM	(x)
Rautava Veli-Pekka (siht.), STM	(x)
Seppänen Johanna, Findata	(x) poistui 12.02
Siikavirta Jaska (varapj.), STM	(x)
Teronen Arto, STM	(-)

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

2. Tavoitteet ja odotukset työryhmän työlle

Työryhmän asettamispäätökseen sisällytettyjen tavoitteiden lisäksi keskusteltiin virastojen odotuksista koskien työryhmän työtä. Todettiin mm., että lupa- ja valvontatoiminnassa on edelleen turhaa päällekkäisyyttä, mikä näyttäytyy epäselvänä asiakkaalle ja myös muille toimijoille. Nykyisessä rakenteessa ja työnjaossa on paljon hukkaa, mikä pitäisi poistaa. Keskustelussa nostettiin esille se, että esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaa koskevissa tehtävissä tarvitaan nykyistä enemmän valtakunnallisuutta, unohtamatta kuitenkin riittävää alueellista asiantuntijuutta. Valtakunnallista ohjausta ja yhdenmukaisuutta tarvitaan hyvinvointialueiden aikana jopa nykyistä enemmän.

Mm. Valvira nosti keskustelussa esille sen, että yksinomaan työnjakoa kehittämällä tilanteen ei voi nähdä paranevan, vaan kehittämiseen tarvitaan isompia rakenteellisia muutoksia, kuten ensisijaisena valtakunnallisen valvontaviraston organisoiminen. Valvira nosti esille myös, että vaihtoehtoisesti tulisi STM konsernin sisällä tehdä toimintojen rohkeaa ja ennakkoluulotonta läpikäyntiä sen pohjalta, mitä toimintoja on tai ei ole mahdollista integroida, ja millä tavalla näin voitaisiin toimintaa uudistaa.

Puheenjohtajisto totesi, valvontaa on jo pitkään yritetty kehittää eri keinoin mm. toimivaltoja tarkastelemalla, eikä näitä toimia enää voitane nähdä riittävinä kehittämiseksi asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. STM:n hallinnon-alan selvitystyössä on syytä keskittyä työille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen parhaalla mahdollisella tavalla.

Fimea nosti esille myös mm. tiedonsaantia ja tiedon jakamista koskevat oikeudet yhteisiä asioita hoitavien virastojen välillä. Näiden osalta toivotaan työryhmän selvittämistä. Fimea toi esille lääkevalvontaan liittyvän kansainvälisen kehityksen, joka on huomioitava ja tulee vaikuttamaan kansallisessa kehittämisessä.

Työsuojelun osalta esille nostettiin yhtäältä työsuojelun erityisasema, toisaalta se, että tietyiltä osin kehittämisessä voitaneen kuitenkin tehdä myös yhteistä kehittämistä autonomiaa loukkaamatta. AVIn työsuojelun vastuualue näki työsuojelulle vaihtoehtona myös kokonaan oman valtakunnallisen virastonsa.

Varapuheenjohtaja kertoi VM:n ns. moma-selvitystyön sisältämistä lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenjärjestelyvaihtoehdoista. STM on antanut selvitysraporttiin lausuman, jossa mm. toteaa moma-selvityksen vaihtoehdoista STM:n toimialan oma valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto vastaavan parhaiten uudistamiselle asetettuja tavoitteita ja sote-uudistuksesta aiheutuvia kiireellisiä tarpeita.

Keskustelussa todettiin tärkeäksi tunnistaa ja huomioida kehittämisessä yhteistyö ja rajapinnat eri toimijoiden välillä. Todettiin, että mikäli tehtäisiin Valviran ja AVIen POL-vastuualueen osalta uudenlaisia rakenteellisia ehdotuksia, on olennaisen tärkeää huomioida myös muiden, tämän rakenteen ulkopuolelle jäävien, toimijoiden ja tehtävien rajapinnat ja yhteistyö kehittämisessä.

3. Rajaukset 1-vaiheen sisällöistä

Hyväksyttiin puheenjohtajan ehdotus rajauksista 1-vaiheen sisällön osalta.

4. Työ- ja kokoussuunnitelmat

Hyväksyttiin työ- ja kokoussuunnitelmat. Todettiin näiden päivittyvän työn edetessä.

5. Nykytilakuvaukset 1-vaiheen osalta sekä yleiskeskustelu ja alustavat työryhmän näkemykset 1-vaiheen kehittämistarpeista

Hyväksyttiin raporttipohjaan viedyt nykytilakuvaukset tämän hetken mukaisina Valviran ja AVIen POL-vastuualueen osalta. Todettiin, että tekstejä ei lueta läpi kokouksessa, vaan ne kuitataan sen mukaisina kuin ne kokouksen hetkellä

ovat, ellei niihin vielä kokouksessa esitetä muutoksia tai tehdä nostoja keskusteluun. Samalla todettiin, että tekstejä tullaan muokkaamaan matkan varrella, ja että kaikki raporttiin kirjoitetut osiot voidaan lopullisesti hyväksyä vasta, kun raportti on valmis. Henriksson nosti esille, että Valviran osioon tehdään muutoksia vuodenvaiheen jälkeen organisaatiouudistuksen seurauksena.

Käytiin yleiskeskustelu kehittämistarpeista.

Todettiin, että kehittämistarpeet liittyvät ainakin alla oleviin näkökulmiin:

- toiminnan ja sen johtamisen valtakunnallisuus
- toimivaltojen päällekkäisyys ja rinnakkaisuus
- tehtävien ohjaus kokonaisuutena sekä ministeriöiden ja virastojen väliset ohjaussuhteet

Keskustelussa AVIen POL-vastuualue nosti esille mm. niukat resurssit sekä toimivaltoihin liittyvät epäselvyydet ja päällekkäisyydet, kuten myös ohjauksen merkityksen. Rajapinnat niin AVIn muiden vastuualueiden kuin ulkopuolisten toimijoiden kanssa on tärkeää huomioida kehittämisessä.

Keskustelussa nostettiin esille kehittämisessä olevan olennaisen tärkeää se, miten lupa- ja valvontatehtäviviranomaisen roolissa parhaalla tavalla tuotetaan lisäarvoa asiakkaalle tai muulle palvelujen käyttäjälle, tai muille tehtäväkokonaisuuksille tai toimijoille, jotka ovat olennaisia lupa- ja valvontatehtävissä (esim. laillisuusvalvonta, hyte-tehtävät).

Puheenjohtaja totesi keskustelussa esille nousseiden näkökulmien täydentävän hyvin ennalta esille nostettuja kehittämistarpeiden näkökulmia. Todettiin, että kehittämistarpeita tarkastellaan selvityksessä em. näkökulmien pohjalta, huomioiden erityisesti em. näkökulmat sote-uudistuksen kannalta, asemoiden kehittämisen tarpeen vastaamaan sote-uudistuksen kiireellisiä tarpeita. Keskustelussa todettiin, että onnistunut sote-uudistus edellyttää myös lupa- ja valvontatehtävien ripeää ja tehokasta uudelleenorganisointia.

Valviran ja POL vastuualueen kirjoittamisen tueksi sihteeristö tarkentaa raporttipohjaan esille nostetut näkökulmat.

Henriksson nosti esille Ruotsissa sovellettavan ns. hybridimallin, joka yhdistää valtakunnallisen ja alueellisen asiantuntemuksen (www.ivo.se).

6. Muut asiat

-

7. Seuraavan kokouksen sisältö sekä valmistelusta sopiminen

Seuraava kokous Teamsillä 21.12.2020 klo 10-12. Kokouksessa listalla nykytilan kehittämistarpeet 1-vaiheen osalta (valmis), yleiskeskustelu ja alustavat työryhmän näkemykset sekä valmistelutoimeksianto 1-vaiheen uudelleenjärjestelyvaihtoehtoista. Lisäksi katsaus 2-vaiheen nykytilan kuvauksen tilanteeseen, jonka on määrä olla valmis 8.1.2021 kokoukseen. Erityisesti Valviralta ja aluehallintovirastojen POL-vastuualueelta tarvitaan työpanosta nykytilan kehittämistarpeiden sisällön ja tekstin tuottamiseksi.

8. Viestintäverkosto ja työryhmän kokouksen ydinviestit

Sanna Leinonen kertoi viestintäverkostosta. Sovittiin, että verkostosta osallistuu verkostossa tarkemmin sovitusti vuorollaan yksi jäsen työryhmän kokoukseen.

Sovittiin ydinviestit.

9. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 12.48.